

Títol de la proposta: Vivenciem el *Som-hi* – Convivència

Habilitats que es treballen: Les 10 habilitats per a la vida (OMS, 2003).

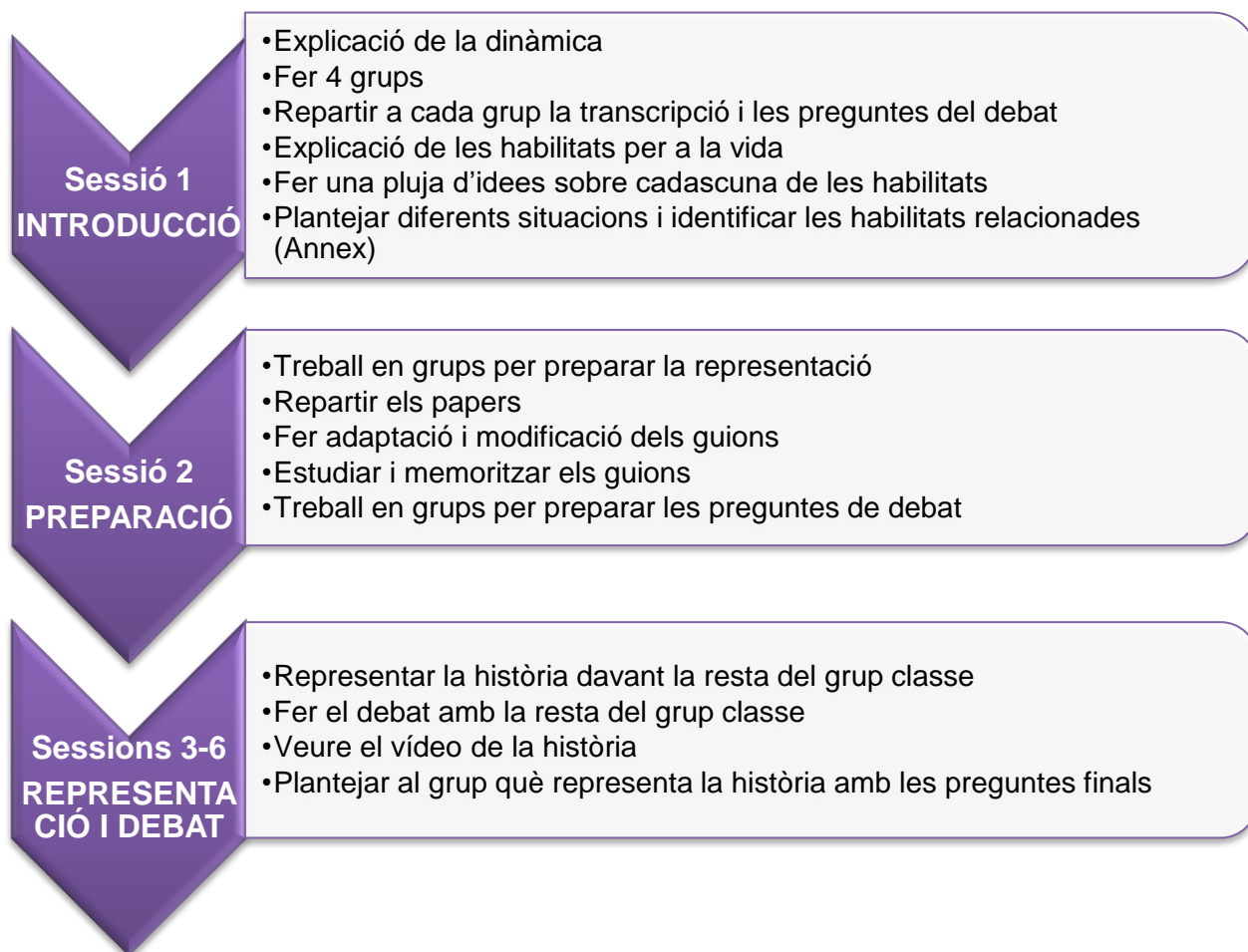
Eix: Convivència

Temps aproximat: 6 tutories de 55 minuts.

Participants: Alumnat de Secundària.

Desenvolupament

Aquesta dinàmica ens dona l'oportunitat de vivenciar les habilitats per a la vida de manera teatralitzada mitjançant les històries del *Som-hi*. Està preparada per dur a terme en 6 tutories, però en funció del nombre d'alumnes podran ser més o menys sessions.

SESSIÓ 1 – INTRODUCCIÓ

En la primera sessió explicarem el funcionament de la dinàmica i donarem a conèixer les habilitats per a la vida.

1. Explicació de la dinàmica:

- Farem 4 grups de treball d'entre 3 i 7 membres en funció del nombre d'alumnes. Els pot fer el grup classe o el/la tutor/a. A cada grup li entregarem una de les històries:

[Barallat amb la brega](#) (9 personatges, 4 principals i 5 extres)

[Compta amb mi](#) (5 personatges, 4 principals i un mestre)

[Cor trencat](#) (9 personatges, 5 principals i 4 extres)

[Es cosa nostra?](#) (8 personatges, 4 principals i 4 extres)

[Perill públic](#) (10 personatges, 5 principals i 5 extres)

- Els grups s'han de crear en funció del nombre de personatges principals que hi ha a cada història (pels extres poden canviar-se el vestuari o demanar ajuda a la resta d'alumnat). Si el grup classe és molt gran i no hi ha un personatge per cadascú, algunes persones poden fer el paper de moderadores del debat posterior.
- Clicant a cada història trobareu el **vídeo** i un enllaç amb la **transcripció i les preguntes de debat**. Imprimiu aquest document (que trobareu en un enllaç de color rosa a la descripció de cada vídeo) i doneu algunes còpies de la seva història a cada grup. Recordeu que per accedir a les històries us heu de registrar al web i entrar-hi amb el nom d'usuari i contrasenya.

2. Explicació de les habilitats per a la vida:

Un cop finalitzada l'explicació de la dinàmica, us proposem una activitat per donar a conèixer les habilitats per a la vida, a través d'unes situacions relacionades amb l'eix d'addiccions.

Començarem explicant què són [les habilitats per a la vida](#). Podem fer-ho de diverses maneres, com per exemple dient una habilitat en veu alta i fent una pluja d'idees sobre la definició, que cadascú n'esculli una i en llegeixi la definició...

A continuació situarem el grup classe en cercle, però alhora s'hauran d'agrupar per grups d'unes 3-7 persones, en funció del nombre de participants. Al mig del cercle posarem una caixa amb un total de 10 situacions (**Veure Annex**).

Un membre del grup haurà d'aixecar-se, agafar una situació i llegir-la en veu alta. Cada grup haurà d'identificar les habilitats que haurien de treballar els protagonistes de les situacions o les que ja tenen adquirides. Cal que diguin per què escullen aquella habilitat i no una altra. Per cada

habilitat que vagi sortint, podem anar-ne recordant la definició i que la diguin amb les pròpies paraules. També podem preguntar-los si alguna vegada els ha succeït quelcom semblant i com han actuat.

SESSIÓ 2 – PREPARACIÓ

En la segona sessió donarem temps a l'alumnat per llegir, memoritzar i practicar les transcripcions. Si ho creuen necessari, també podran modificar el contingut de la transcripció, mantenint la mateixa estructura, per adaptar-lo més a la seva manera d'interactuar. Per exemple, si volen, poden canviar algun escenari, l'expressió dels personatges, situacions personals...

També hauran de repartir els papers i preparar les preguntes de debat que hauran de fer a la resta del grup un cop finalitzada la representació.

SESSIONS 3-6 – REPRESENTACIÓ I DEBAT

En aquestes sessions cada grup farà la representació de la seva història.

Un cop acabada, el grup que l'ha fet debatrà amb la resta de la classe. Es poden ajudar amb les preguntes que trobaran sota la **transcripció**, a l'apartat **Preguntes de debat**.

Per moderar el debat, tingueu en compte les següents indicacions:

- A més de les proposades, es poden fer altres preguntes, han de ser obertes (que no siguin de sí o no), que facin referència al «per què, per a qui, com...». Es poden fer preguntes que provoquin contradiccions, per generar més debat.
- Es pot donar resposta a les preguntes en petits grups.
- És important que les preguntes no es desviïn cap a altres temes. Es tracta de treballar l'habilitat que estan descobrint i de veure quines repercussions, conseqüències o avantatges té el fet de tenir-la treballada. Si es descarrila molt la conversa, retornem a la següent pregunta.
- Sempre que sigui possible, deixarem que el grup que ha representat la història guïï el debat i marqui els tempos.
- En finalitzar, el grup haurà de ressaltar les idees principals que s'han exposat durant el debat.

Posteriorment veurem el **vídeo de la història**. Un cop acabat el vídeo, la persona docent formularà algunes preguntes al grup corresponent. Els deixarem uns minuts perquè puguin consensuar les respostes en grup:

- *Quina habilitat heu treballat? Ho podeu explicar?*
- *El to que heu usat per comunicar-vos en la representació és el mateix que en el vídeo?*
- *Com hagués acabat la història si us hagués passat a vosaltres, en la vida real?*
- *Penseu que hi ha altres alternatives per acabar la història? Quines?*
- *Creieu que heu treballat altres habilitats, a més a més de la principal? Expliqueu en quins moments es veuen les altres habilitats.*
- *Com a grup, en una frase, definiu quin aprenentatge teniu sobre aquesta habilitat.*

Font: Equip del «Sigues tu» de Dipsalut.

ANNEX: SITUACIONS EIX CONVIVÈNCIA

1. A mi m'agrada estudiar i estic molt atent a classe. Tanmateix, he vist que ser així fa que em quedi sol. He estat una època fent bromes i deixant-me portar per la resta de la classe per sentir-me més acceptat. Tot i així, no em sento bé, perquè veig que qui no m'accepto soc jo.

2. En Ricard sempre es posa amb la gent de la classe. Vol cridar l'atenció, però no sé si és perquè s'avorreix, com diu ell, o només es una excusa perquè no sap gestionar el que sent.

3. No suporto la gent que va amb la música reggaeton pel carrer, em posa nerviós/osa, els començo a insultar cada vegada que els veig.

4. Cada vegada que parlo amb en Roger d'un tema sobre el qual pensem diferent, s'acaba enfadant, i li dic que des de la imposició no puc acceptar ni entendre res.

5. Quan debatem a classe sobre una temàtica, em molesta molt que hi hagi companys parlant en veu baixa. Tot i que no sé si parlen de mi o no, de seguida penso que m'estan criticant, i això em fa sentir insegur i pensar malament d'ells/les. Crec que això complica la relació entre nosaltres i la gran oportunitat de poder debatre temes interessants a classe

6. L'Helena i la Glòria es passaven el dia discutint. Un dia van decidir parlar i expressar com se sentia cadascuna quan passava alguna cosa i per què s'enfadaven. Des d'aquell dia, van deixar de discutir, i si tenien discrepàncies en parlaven amb calma.

7. Són la base de qualsevol tipus de convivència, amb aquestes habilitats ens entenem, ens comprenem i acceptem les altres persones. Ens ajuda a mirar-les d'una altra manera.

8. Ja m'he cansat que tots els dies a l'hora del pati em demanin l'esmorzar. Per tal de que no m'arraconin sempre els hi dono, però estic fent una cosa que no vull fer. Els he dit que no, que si volen el meu esmorzar podem arribar a un acord i compartir-lo entre tots, però que no m'agrada compartir-lo i quedar-me sense menjar.

9. Hi ha dues persones de la classe que no paren de posar-se amb la Lida pel seu físic i la manera de vestir; trobo que no actuen correctament. Un dia, parlant amb la colla, vam decidir ajudar-la i frenar-ho.

10. A classe, no sé per què, un dia un noi va començar a fer un soroll d'animal, com si fos una mona, cada vegada que el nostre company Chilé feia alguna comentari. Al llarg d'unes quantes setmanes, més persones s'hi van unir i van començar a fer el mateix soroll. No ho entenc, sembla que no tinguin personalitat pròpia.

POSSIBLES SOLUCIONS - Habilitats que corresponen a cada situació

1. Autoestima i control intern
2. Maneig d'emocions i sentiments
3. Maneig de la tensió i l'estrès
4. Advocació i defensa
5. Comunicació interpersonal
6. Presa de decisions i solució de problemes
7. Empatia
8. Negociació i rebuig
9. Col·laboració i treball en equip
10. Pensament crític

Aquest solucionari és a títol orientatiu, ja que podeu trobar més d'una habilitat a cada situació. L'objectiu de la dinàmica és generar debat i promoure un aprenentatge significatiu de les habilitats per a la vida.